

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **PhDr. Ing. G. B.**, zastúpeného JUDr. D. Š. proti žalovaným **1/ V. Š., 2/ JUDr. J. K.**, obaja zastúpení A. B., **o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy**, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn. 1C 74/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. marca 2010 sp. zn. 13Co 39/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť náhradu trov dovolacieho konania žalovanému 1/ v sume 41,60 € a žalovanej 2/ v sume 41,60 €, k rukám ich právneho zástupcu A. B., do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Veľký Krtíš rozsudkom z 28. septembra 2009, č.k. 1C 74/2008-164 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej 3. mája 2005 medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovanou 2/ ako kupujúcou a priznal žalovaným náhradu trov konania potrebných na účelné bránenie práva vo výške 100 %. Rozhodnutie odôvodnil tým, že oprávnený spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené, nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy, pretože mu patrí právo domáhať sa plnenia z porušeného predkupného práva. Pri porušení predkupného práva sa relatívna neplatnosť vzťahuje na právny úkon, ktorým toto právo bolo porušené, teda

na opomenutie spoluvlastníka; právnym úkonom je totiž aj opomenutie, nekonanie (§ 35o ods. 1 Občianskeho zákonníka), nie na zmluvu o prevode vlastníctva. Uplatnením predkupného práva sa rozumie, že oprávnený spoluvlastník akceptuje podmienky ponuky na prevod spoluvlastníckeho podielu. A. už došlo k prevodu spoluvlastníckeho podielu a namieta sa len porušenie predkupného práva, oprávnený spoluvlastník sa môže od nadobúdateľa domáhať (ide o majetkové právo) len prevodu vlastníctva za rovnakých podmienok, za ktorých došlo k porušeniu predkupného práva, a to v prípade sporu žalobou o uloženie vyhlásenia vôle nahradzujúce toto vyhlásenie. Na určení neplatnosti zmluvy by bol daný naliehavý právny záujem len vtedy, A. by existovali iné dôvody neplatnosti takejto zmluvy. Realizácia predkupného práva je majetkové právo, oprávnený spoluvlastník sa musí porušenia svojho predkupného práva dovolať včas, A. má zabrániť jeho premlčaniu. Pri prevode vlastníckeho podielu k nehnuteľnej veci evidovanej katastrom nehnuteľností dochádza k prevodu vlastníctva až vkladom do katastra nehnuteľností, až od vkladu začína plynúť trojročná premlčacia doba na dovolanie sa relatívnej neplatnosti porušenia predkupného práva. V danom prípade kúpna zmluva V/505/2005 bola vložená do katastra nehnuteľností dňa 9. júna 2005. Od 10. júna 2005 začala plynúť trojročná premlčacia doba a uplynula 9. júna 2008. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa relatívnej neplatnosti svojho porušeného predkupného práva dovolal až v rámci podanej žaloby, ktorá bola doručená žalovaným 20. júna 2008 a 21. júna 2008, teda až po márnom uplynutí premlčacej doby.

Krajský súd v Banskej Bystrici (odvolací súd) na odvolanie žalobcu, rozsudkom zo 16. marca 2010, sp. zn. 13Co 39/2010, potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa, pričom sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku. Konštatoval, že súd prvého stupňa vec právne posúdil v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení z 3. júla 2009, sp.zn. 13 Co 141/2009. V súvislosti s včasnosťou uplatnenia práva dodal, že tvrdená relatívna neplatnosť právneho úkonu sa uplatňuje voči účastníkom právneho úkonu, nie voči súdu. Žalovaným priznal náhradu trov druhostupňového konania potrebných na účelné uplatňovanie a bránenie práva v rozsahu 100 % s tým, že konkrétnu sumu trov konania za oba stupne konania určí okresný súd samostatným uznesením.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Mal za to, že relatívnej neplatnosti právneho úkonu sa dovolal riadne a včas, pretože návrh na začatie konania doručil

súdu faxovou poštou dňa 3. mája 2008, ktorý pripadol na sobotu, deň 4. mája 2008 pripadol na nedeľu, návrh na začatie konania doručený faxovou poštou bol opatrený pečiatkou súdu 5. mája 2008, čo bol pondelok, prvý pracovný deň. Aj keby bol návrh na začatie konania doručený 5. mája 2008, tento by sa považoval za návrh, ktorý bol doručený včas, teda vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe. Nesúhlasil s názorom žalovaných, že nie je možné aplikovať procesnoprávnu zásadu počítania lehôt, pretože podanie návrhu na súd je procesný úkon. Taktiež nesúhlasil s tvrdením, že jeho nárok na dovolanie sa relatívnej neplatnosti je premlčaný. Poukázal na to, že forma dovolania sa relatívnej neplatnosti nie je zásadne ustanovená, preto tak možno urobiť akýmkoľvek spôsobom. Z návrhu doručeného súdu bolo zrejmé, že si uplatnil, teda dovoľával sa relatívnej neplatnosti voči účastníkom konania na strane žalovaných, ktorých riadne označil, pričom na dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu zvolil formu a to podanie návrhu na súd. Pokiaľ teda odvolací súd hodnotil jeho návrh na začatie konania „ako dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu uplatňovaného voči súdu a nie voči žalovaným“ a svoje rozhodnutie odôvodnil týmto právnym názorom, mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu navrhli dovolanie žalobcu zamietnuť, keďže nie sú dané ani dôvody dovolania a ani vady súdneho konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku. Žiadali žalobcovi uložiť povinnosť zaplatiť im trovy dovolacieho konania každému po 83,21 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) pred tým, než by sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu zaoberal z hľadiska jeho vecnej správnosti skúmal najskôr, či dovolanie bolo podané v zákonom určenej lehote.

Podľa § 240 ods. 1 O.s.p. účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. A. odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

Podľa § 57 ods. 1 O.s.p. do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo ku skutočnosti určujúcej začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov končia sa uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty, a A. ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. A.

koniec lehoty prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 57 ods. 2 O.s.p.). Lehota je zachovaná, A. sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť (§ 57 ods. 3 O.s.p.).

Zo spisu vyplýva, že dovolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. marca 2010, sp. zn. 13Co 39/2010, bol doručený právnomu zástupcovi žalovaných 26. marca 2010 a právnej zástupkyňi žalobcu 8. apríla 2010. Podľa § 159 ods. 1 O.s.p. doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný. Predmetný rozsudok teda nadobudol právoplatnosť 8. apríla 2010. Zákonom stanovená jednomesačná lehota na podanie dovolania uplynula v pondelok 10. mája 2010, keďže 8. máj 2010 pripadol na sobotu a 9. máj 2010 na nedeľu. Právna zástupkyňa žalobcu, ako to vyplýva z pečiatky pošty na obálke, podala dovolanie na poštovú prepravu 8. júna 2010, čiže po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku.

Keďže zmeškanie lehoty, v ktorej môže účastník podať dovolanie, nie je možné odpustiť (§ 240 ods. 2 veta prvá O.s.p.), Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu ako oneskorene podané podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaní si náhradu trov dovolacieho konania uplatnili za dva úkony právnej pomoci (prevzatie veci a vyjadrenie vo veci samej) a ich výšku vyčíslili v sume po 83,21 €. Dovolací súd priznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania spočívajúcu v odmene advokáta za jeden úkon právnej pomoci, ktorú im poskytol vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu žalobcu (§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb). Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 11 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky vo výške 55,49 €, pričom ju znížil o 50 % (na sumu 27,75 €) nakoľko advokát vykonal úkon ako spoločný pri zastupovaní dvoch osôb (§ 13 ods. 2 vyhlášky). Náhrada výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné činí 7,21 € (§ 16 ods. 3 v spojení s § 1 ods. 3 vyhlášky). Po pripočítaní DPH (19 %) náhrada trov dovolacieho konania predstavuje spolu sumu 41,60 € pre každého žalovaného.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 23. novembra 2010

JUDr. Vladimír M a g u r a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: D. Falbová